

May 2015 | CBBSS |

CBBSS INFOLETTER ON OIL AND GAS E&P

Съдържание

1. Илиян Василев: Диверсификацията възможна до края на 2016
2. Oil-Price.com: На какво ниво ще се задържат цените?
3. OilPrice Intelligence Report: Защо Shell все още не се отказва от Арктика
4. Iran Oil&Gas: Доставките на газ по газопровод към ЕС не са приоритет на ИранReuters:
5. Oil-Price.com: Русия действително ли притежава 20% от залежите на уран на САЩ?
6. Rigzone: Плаващи платформи за ВПГ от среден мащаб: концепцията за двукорпусен кораб
7. The Atlantic Council Global Energy Center: Конференция на тема: „The Future of Fracking“
8. Natural Gas Europe: Литвийски компании се сливат, за да се възползват от възможностите на пазара за ВПГ
9. Natural Gas Europe: Нараства интересът за инвестиции в енергийния сектор в Югоизточна Европа

Newsletter Content

1. Ilian Vassilev: Diversification in Bulgaria and SEE possible until the end of 2016
2. Oil-Price.com: Is This As Far As The Rally Can Go?
3. OilPrice Intelligence Report: Why Shell Isn't Giving Up On The Arctic Just Yet
4. Iran Oil&Gas: Zanganeh: Gas exports to EU via pipeline not Iran's priority
5. Oil-Price.com: Does Russia Really Own 20% Of The US' Uranium Reserves?
6. Rigzone: Midscale FLNG: the Twin-Hull Concept
7. The Atlantic Council Global Energy Center: „The Future of Fracking“
8. Natural Gas Europe: Lithuanian Companies Merge To Tap Into Opportunities from LNG, Baltic Region
9. Natural Gas Europe: Growing Interest in Downstream, Upstream Investments in South East Europe

Diversification in Bulgaria and SEE possible until the end of 2016

Ilian Vassilev

The allegation might seem far-fetched and unrealistic in light of the fact, that before 2019 there will be no Azeri or Black sea gas on the market. Recent developments however underscore the opposite – diversification in SEE is within reach sooner than normally believed.

New quantities emerged on the gas market after the reverse gas flows came into play. The practical denouncement of the restrictions on re-export of Russian gas as well as increased indigenous production contributed in their own way. But the headline grabber was news that US producers will start exporting shale gas to Europe at the end of this year.

More than 60 bcm of liquefied shale gas will reach EU shores by 2020, which will not only make of the shortfalls in EU production but will comprise more than 50% of the volumes that Gazprom and Statoil currently sell.

The basic quantities have been already contracted, with the bulk of the US shale gas going to hubs in the UK, Holland, Italy and

Germany. But sufficient volumes will be left for sale in South East Europe.

Whereas the issue of the entry point of US LNG gas from the North is resolved with two LNG terminals already in place, the entry point in SEE is still open – with new projects on the drawing board and two existing terminals that could be used in the interim.

Hooking up to the global LNG market is an essential factor for the stability and security of gas supplies in the region as most of the dynamics in the global gas market are due to take place in the global LNG segment. This makes access to LNG imports a must for an optimal and stable gas source mix.

Prices in Asia are remaining lower than in Europe and the forecasts are for more of the same or for price alignment in the mid-term.

The entry into operation of the Sabina Pass terminal in the US will add credence to the comments made at highest US official levels – that US shale gas is ready to compete in Europe and Asia with incumbents.

The Europeans will have a choice whether to pay for US shale gas or start producing their own, including through fracking.

Those that still doubt that US shale gas LNG will be able to compete on price with Russian and Norwegian gas are wrong. The first contracts are already signed and commitments made for

over 30 billion cubic meters of US shale gas. There is no way that would have happened in the most competitive segments of the EU market with prices not competitive to Gazprom.

The main reason is that whilst Gazprom production costs have risen due to hiking overheads associated with the strategic “streams” whims of Kremlin, those of the American companies are steadily dropping, thanks to economies of scale, the link with shale oil and mostly because of technological advances.

There is one thing certain – the European consumers will benefit. Soon to see.

Диверсификацията възможна до края на 2016

Илиян Василев

Въпреки, че за мнозина твърдението е прибързано и нереалистично във връзка с обстоятелството, че преди 2019 година азерски или черноморски газ няма да има, последни събития в газовия пазар говорят за обратното – т.е. че диверсификацията е напълно постижима цел още през 2016.

Освен количествата свободен за търгуване газ, които се появиха след пускането на реверсивните механизми и отпадане на

ограниченията за реекспорт на руски природен газ, както и повишен собствен добив, много силно послание към конкуренти и потребители отправиха и американските компании, които се ориентират към европейския пазар със значителни количества – близо 60 милиарда кубически метра газ до 2020 година, повече от 50% от обемите на първите двама износители – Газпром и Статойл. Основните количества вече са договорени, като най-големите вносители са традиционно Великобритания, Италия и Германия, но ще има достатъчни количества и за Източна Европа. Докато проблемът с входа от Север – през Полша и Прибалтика е решен, въпросът за входа в газовата система от Юг все още не е окончателно решен. Но има възможност за използване на съществуващи терминали.

Свързаността с глобалния пазар на ВПГ е задължителен елемент за стабилизиране на газовия пазар във всяка страна, тъй като най-значителната динамика – нови количества и ниски цени - се очаква да бъде наблюдавана именно в този сегмент. Поради това ВПГ е задължителен елемент при формирането на устойчив и оптимален газов микс.

Цените в Азия вече са по-ниски от европейските и тенденциите са в подобна посока.

Пускането в експлоатация на терминала Сабина Пас в Тексас ще потвърди думите на висши американски ръководители, че САЩ ще се намесят радикално на европейския пазар.

Европейците ще имат избор или да внасят и американски газ, или да добиват свой, включително чрез метода на фракинг.

Тези, които не вярват, че американският втечен шистов газ няма да бъде конкурентоспособен на продажения в момента руски и норвежки газ, се заблуждават. Вече са сключени договори за продажба на над 30 милиарда кубически метра в Европа от САЩ и това няма как да стане, ако цените не са конкурентни на Газпром.

Основната причина за това е, че докато разходите на Газпром растат, включително заради излишни разходи по стратегически газопроводни капризи на Кремъл, тези на американските добивни компании, благодарение на значителните добивани количества, връзката с шистовия нефт и постоянните технологични усъвършенствания, падат.

Едно е сигурно, европейските потребители ще спечелят. Скоро ще се убедите.

На какво ниво ще се задържат цените?

OilPrice.com/Oil & Energy Insider

Докато през последните няколко години в заглавията битуваше непрекъснато шистовият нефт, Дан Дикър, колумнист в Oilprice.com смята, че този бранш страда от погрешен бизнес модел. Въпреки това, Дан е убеден, че все още секторът може да даде доходност на инвеститорите, които са наясно какво правят.

Цената на петрола нарастна до най-високото си ниво от тази година, като Брент се търгуваше по над 65 долара за барел, а WTI – по близо 60 долара за барел. Тази седмица Управлението за информация в областта на енергетиката (Energy Information Administration) докладва, че запасите от суров петрол са намалели за първи път от месеци насам и са спаднали с 3.9 млн. барела. Добивът, който през миналия месец остана непроменен, през последната седмица отново се сви. Със съкращаване на добива, а също може би и спиране на складовите потоци, през идните месеци картината на доставките ще изглежда още по-мрачна. Това подсказва, че цените може да продължат да нарастват.

Оживлението от март насам беше впечатляващо, но изглежда сега достига своя лимит. Все още има някои фактори, обуславящи слабостта на петролните пазари и вероятно поставящи под въпрос доколко пазарът ще продължи да се раздвижва. Така например, акциите върху суров петрол в САЩ все още са на най-високото си ниво от 80 години насам. Има десетки милиони барели в Атлантическия басейн – от Северно море до Западна Африка, за които не могат да се намерят купувачи. Търсенето нараства, но Международната агенция по енергетика и ОПЕК твърдят, че светът добива с 1.5 млн. барела на ден повече, отколкото потребява. Това е сигнал, че пазарът все още е пренаситен.

По-високите цени на петрола биха стимулирали разработването на шистови сондажи, които за момента са останали неусвоени. Няколко американски сондажни фирми, в това число Pioneer Natural Resources и EOG Resources – две големи тексаски сондажни компании, възнамеряват да продължат своята работа, ако цените на петрола се стабилизират на около 65 долара за барел. Това би извело нови количества нефт на пазара и вероятно би предизвикало нов спад на цените.

Vijan Namdar Zanganeh - иранският министър на нефта, каза, че неговата страна може да

увеличи добива на нефт до 10 дена след отпадането на санкциите. Така нов ирански петрол може да излезе на пазара по-скоро от очакваното. Засега хедж фондовете и другите големи търговци залагаха до почти рекордно ниво в очакване на покачващи се цени. Но при вида на тези пукнатини, пазарните нагласи може отново да станат отрицателни.

Източник: OilPrice.com

Защо Shell все още не се отказва от Арктика

OilPrice Intelligence Report

С приближаващото лято арктическият лед ще започне отново да се топи. Това ще позволи проучването за добив на нефт и газ. В американски води единствената компания, която се осмелява да проучва за нефт в тази отдалечена част на света при суровите условия на Арктика, е Royal Dutch Shell.

За Shell Аляска не е нова – още през 1963 г. в залива Cook компанията е сондирала първия си офшорен сондаж.

В края на 80-те години Shell започна работа в Арктика. Тя сондираше в Чукотско море и Бофортско море, но, поради големите разходи в период на ниски цени на петрола, изостави тези сондажи само след няколко години.

Въпреки това, Shell се завърна с гръм и трясък в средата на 2000 година, като през 2005 и 2007 г. изкупи правата върху много акри от офшорната акватория на Аляска. След няколко години на приготовления и забавяне поради правни спънки и предизвикателствата на леденото море, Shell отново се втурна да проучва през 2012 г. Годината беше белязана от серия от неуспехи и фалстарты.

След период на размисъл, най-после Shell се завърна, набирайки скорост за лятото на 2015 година.

План за проучване

Смята се, че Арктическият океан в района на Аляска съдържа запаси от почти 30 млрд. барела нефт и над 221 трилиона кубични фута природен газ. Shell се сдоби с площи в Чукотско и Бофортско море, като само за аренда на чукотските площи плати над 2 млрд. долара.

Сега компанията се насочва към полето Burger. Там тя сондира за първи път през 1989 г. и 1990 г. Въпреки наличието на значителни резерви газ, Shell закри дейността си. Със завръщането си в Арктика, компанията отново поставя на първо място в списъка си находището Burger.

Екологичната група Осена твърди, че икономическата логика зад цялата кампания

на Shell в Арктика – която засега се ограничава до находището Burger, зависи от възможността за намиране на много големи запаси на петрол. Осена посочва коментарите, направени от Simon Henry – главен финансов директор на Shell, относно печалбите през третото тримесечие на 2013 г.: „Това разпределение в Аляска ще бъде...с два възможни варианта за развитие – или ще намерим повече нефт, или няма да намерим“. За подкрепа на своето твърдение, че Burger не е икономически рентабилен, Осена посочва правителствено изследване, според което това е крайно несигурно находище. „Дори и при най-оптимистичния сценарий, печалбите от Burger ще бъдат маргинални,“ – заключава през 2004 г. вече несъществуващата Служба за управление на полезните изкопаеми.

И все пак, много фактори са се променили оттогава. Цените на петрола са значително по-високи спрямо тези от началото на 21 век. Технологиите значително се развиха. Shell проведе нови геоложки проучвания (granular surveys) на областта и така има по-добра представа какво търси там.

Осена стига до заключението, че находището Burger ще донесе на Shell отрицателен паричен поток в размер на 23.5 млрд. долара, ако се приеме, че строителните разходи са 32 млрд. долара,

сондажните – 11 млрд. долара, а транзитната инфраструктура – 7.5 млрд. долара. Да, но групата не взема под внимание възможността да бъде намерен нефт в находището, което би могло да промени тази сметка.

Shell се чувства уверен за своите шансове. Сондажът “Burger J” изглежда най-обещаващият. Компанията оценява, че ще има първоначален дневен дебит от 23,100 барела. Има и още няколко други находища, които Shell оценява като много богати.

Пречки

Сондажният кораб на Shell - the Noble Discoverer, не издържа на тест на бреговата охрана през април, принуди инженерите да положат големи усилия, за да поправят някои части. Оборудването, разделящо водата от нефта, което позволява на сондърите да не изхвърлят замърсените елементи обратно в океана, не работеше правилно. За подобен проблем през 2012 г. собственикът на кораба Noble Corp. беше глобен и трябваше да плати глоба в размер на 12.2 млн. долара.

Shell трябва да се справи с още една пречка на пътя си.

Екологични активисти в Сиатъл и техните съюзници в общинското управление са се противопоставили срещу складирането на

няколко от сондажните и помощните кораби на компанията. Тази новина беше голяма изненада. Сиатъл има добра база за сондажна дейност в Арктическия океан и е давал пристан на сондажни кораби години наред. Но при сегашния акцент върху емисиите от парниковите газове, екологичните групи осъждат Арктическата кампания на Shell като катастрофа за климата. Явно, че натискът е достигнал до властите на Сиатъл, които точно отсъдиха, че компанията ще трябва да получи допълнително разрешително, за да може да съхранява своите плавателни съдове в пристанището на града. Регулаторният преглед на това разрешително може да забави дейностите на Shell с няколко ключово важни седмици.

По време на Конференцията по офшорни технологии, проведена в Хюстън на 5 май, Ann Pickard - изпълнителен вице-президент, отговорен за Арктическия океан, каза: „сега е точният момент за проучване. Арктическият океан съхранява огромни запаси в плитки води, което би предоставило на Shell стабилна, дългосрочна добивна база. За разлика от много търсените шистови залежи на сушата, офшорният добив осигурява предвидим дълъг цикъл на производство, който не заглъхва след първата година на добив така, както шистовите сондажи.“

Няколко кораба на Shell, в това число The Polar Pioneer, ще пристигнат в Сиатъл за ремонт до средата на май. Няколко седмици по-късно ще отплават за Аляска. Компанията очаква окончателно разрешение на федерално ниво от Министерство на вътрешните работи, което вероятно ще бъде в нейна полза.

В перспектива сондирането на находището Burger през 2015 г. и след това е дългосрочно начинание. Петролът няма да бликне по-рано от следващото десетилетие. Затова Shell трябва да е упорит и да поеме риска, въпреки ниските цени на петрола. Пазарът на петрол е пренаситен в момента, но вероятно ще има нужда от арктически нефт след 10 години.

Още повече, че ако започне да сондира сега, Shell ще се възползва от дефлацията в нефтения сектор. Ниските цени на петрола обуславят ниски сондажни разходи, а Shell може да спести от по-евтино оборудване, услуги и други строителни материали. В някои случаи най-добрият момент за започване на дългосрочен проект за сондажна дейност е по време на икономически спад.

Арктическият океан е един от най-рискованите проекти в портфолиото на Shell. Той, обаче, носи и доста предимства. След

като закупи BG Group, Shell заприличва повече на „газова“ компания. Арктика ѝ дава позиции в едни от най-големите и непроучени нефтени басейни в света. Компанията би могла да уцели в десетката със стабилен, дългосрочен добив в Чукотско море.

Доставките на газ по газопровод към ЕС не са приоритет на Иран

Iran Oil&Gas

По време на посещението си в Германия, иранският министър на нефта каза, че износът на петрол през Турция за ЕС не е приоритет на Иран.

На 7 май Bijan Namdar Zanganeh заяви: „Цената на газа е твърде ниска в Европа и за да се транспортира газ дотам от Иран, трябва да се преодолеят правни пречки и доста високи такси. Например, ако Иран иска да експортира газ до Европа, най-вероятно ще избере за транзитна страна Турция, където газът би могъл да е обект на транзитни такси.“

През последния месец се породиха надежди за премахване на санкциите, наложени на Иран, поради напредъка в ядрените преговори. Оценките за възможен пренос на

ирански газ през Транс-анатолския и след това през Транс-адриатическия газопроводи към Европа бяха посрещнати с въодушевление.

Zanganeh каза, „Друг вариант за износ на газ от Иран към ЕС е той да се втечнява и пренася по море. ВПГ е най-подходящият вариант за продажба на газ в Европа“ Той добави, че тази възможност ще бъде пропусната, ако се отложи за след три години.

По време на посещението си в Германия, Zanganeh щял да обсъди с германската Linde AG иранския проект за ВПГ. Необходимата капиталова инвестиция за иранския ВПГ терминал се оценява на 5 млрд. долара.

Още преди едно десетилетие Linde AG е подписала споразумение, по силата на което тя доставя на Иран оборудване за построяването на терминал с капацитет 10.5 млн. метрични тона ВПГ на година.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#).

Русия действително ли притежава 20% от урановите залежи на САЩ?

Oilprice.com

Неотдавнашен доклад на Times и книгата на Peter Schweizer от института Hoover фокусираха вниманието върху уранова сделка от 2008 г. между Русия, САЩ и канадската компания Uranium One.

Сатата започва през 2009 година, почти година след началото на преговорите, когато руската държавна корпорация Росатом, действаща чрез свой филиал, и минната компания ARMZ закупиха почти 20% дял в базираната в Торонто Uranium One. На следващата година ARMZ увеличи дяла си с повече от 51 % – сделка, за която трябваше одобрение от регулаторните органи на Казахстан и Канада, освен разрешително от Комитета по външни инвестиции на САЩ. През 2013 година ARMZ плати около 2.8 млрд. долара за останалите 48 % и придобиването на пълен контрол върху Uranium One. В крайна сметка, същата година Росатом стана пълен собственик на компанията, като я реорганизира под името

Uranium One Holding (U1H) и прекрати търгуването ѝ на фондовата борса в Торонто.

Сред активите на U1H са редица американски проекти и парцели за проучване. Най-напредналите измежду тях са Jab и Antelope, Moore Ranch и Willow Creek – всички те са в Уайоминг.

Така Русия, чрез Росатом и U1H, притежава грубо 20% от потенциала за добив на уран в САЩ. Делът на запасите на САЩ е много по-неясен, тъй като икономически ограничения значително замъгляват картината. Като погледнем реалния добив, U1H, посредством Willow Creek, доби около 210 тона уран или 1 процента от 1887.5 тона, извлечени в САЩ през 2014 г.

И все пак би било неискрено да кажем, че този уран е притежание на Русия, която планира да го изнесе в Иран. Лицензиите, държани от базираните в САЩ дъщерни компании и одобрени от Комисията за регулиране на атомната енергия на САЩ (US Nuclear Regulatory Commission), не позволяват износ от никое от базираните в САЩ съоръжения на U1H.

Истината е, че урановата индустрия на САЩ, по начина, по който е структурирана в момента, въобще не е напълно американска. Всъщност, в голямата си част тя е канадска. Притесненията от заплахи за националната

сигурност са безпочвени, въпреки че не напълно пренебрежими. Сделката освен това показва вече изразена тенденция за влошаване на ядрения капацитет и влияние на САЩ на всички нива от цикъла на ядреното гориво.

Пост-Фукушима – и пост-революцията на шистовия нефт – заетостта в този сектор в САЩ е спаднала с повече от 34 %. Проучването и добивът на ядрено гориво са намалели с повече от 80 %. Сравнително нискокачественият уран, както и ниските световни цени обезценяват мините в САЩ в краткосрочен и в дългосрочен план. Още повече, по-стриктните регламенти и по-голямата зависимост от частния сектор ограничават потенциала на този сектор за износ в сравнение с конкурентите му.

Вече най-голям доставчик на атомни услуги, по обем Росатом е един от трите най-големи производители на уран в света. Добивът на казахстанския U1H сега възлиза на почти 56 % от общия добив на Росатом, както на вътрешния, така и на световния пазар. С 4269 тона той е повече от 20% от общия добив на уран в Казахстан.

Отвъдморският портфейл на компанията нарастна с 9 % до 73 млрд. долара през 2013 година, след нарастване от около 23 % през 2012 г. След като дълги години беше опора

на развиващите се пазари, Росатом обръща поглед към Западния свят.

Източник: OilPrice.com

Плаващи платформи за ВПГ от среден мащаб: концепцията за двукорпусен кораб

Rigzone

С увеличаващата се популярност на природния газ в световен мащаб като алтернативен на петрола и въглищата енергиен източник, петролната и газова индустрии търсят нови начини да добиват и доставят на пазарите трудно достъпен газ. Базираната в Холандия група от компании SBM Offshore N.V. вярва, че, тъй като през следващите десетилетия се очаква силно търсене на природен газ, времето за развитие на средни „плаващи“ морски съдове (платформи) за втечен природен газ е дошло.

Фирмата посочва мнението на Международната агенция по енергетика, че в следващите 20 години ще се наблюдава глобализация на пазара за природен газ, като между 2013 и 2035 г. търговията с него ще нарастне с почти 50%.

В надпреварата за удовлетворяване на търсенето, SBM посочва към 2000 трилиона кубични фута неразработени офшорни газови находища, които включват недостъпни и икономически неизгодни поради прекалено голямата им дистанция от бреговете количества.

Такова икономическо нерентабилно находище е Prelude, отстоящо на 125 мили от северозападния бряг на Австралия. Тук Royal Dutch Shell Plc., посредством своето съоръжение за ВПГ, планирано да бъде доставено в края на 2016 г, планира да изнася през следващите 25 години 3.6 милиона тона ВПГ на година. Това съоръжение ще бъде голямо. Палубите му ще бъдат с големината на 4 футболни игрища и ще тежи грубо колкото шест самолетносача, когато резервоарите му са пълни.

Има още много „труднодостъпни“ газови полета, далеч по-малки от Prelude, които изискват средни по големина плаващи съоръжения за ВПГ. SBM вече държи силни позиции на пазара на плаващи съоръжения за съхранение, добив и разтоварване, които се използват, за да усвоят недостъпни нефтени и газови находища. Компанията смята, че е създала подходящ дизайн на плаващата платформа за ВПГ от средна величина. Това е нейната концепция за

„двукорпусна“ платформа за ВПГ, която в момента се разработва от инженерите на компанията в главната ѝ квартира в Схидам, Южна Холандия. Директорът за офшорна технология на SBM Jaap-Harm Westhuis описва причината за развиване на двукорпусна концепция в свое неотдавнашно интервю за Rigzone.

„Концепцията за двукорпусен плавателен съд практически е видоизменено решение за ВПГ. Тя се състои от два обърнати сферични резервоара (Moss-type), свързани посредством свързваща част, в която може също да се съхранява кондензиран газ“ – каза той, като уточни, че двукорпусният кораб притежава шест сфери за съхранение от комбинираните плавателни съдове.

„Преместваме най-предните сфери, за да открием пространство за палуба, на която да се монтира съоръжение за втечняване. А пространството, върху което бяха разположени местата за настаняване, ще се замени с блок за генериране на електричество и нов блок за настаняване.“

„Непотопената във водата част на плавателния съд е изработена от технология, базирана на азотното разширяване, която сме избрали като най-оптималната технология за офшорни съоръжения от средна величина, защото предлага най-

добър компромис по отношение на оперативна якост, сигурност (тъй като не са нужни въглеводородни охлаждащи вещества) и ефективност.“

Защо да изберем двукорпусната система пред конкурентните конструкции със среден мащаб?

Разработват се и други видове плаващи платформи за ВПГ от среден мащаб. Такъв пример е плавателният съд на Petronas FLNG 1, който най-накрая, след няколко години на разработване, до март 2016 г ще бъде завършен и монтиран във водите на Малайзия. Westhuis посочи, че преустройването на два корпуса за ВПГ в един двукорпусен плавателен съд предоставя допълнителни предимства по отношение на цената и срока за изпълнение.

„Като използваме наличните плавателни съдове, ние запазваме всички техни корабни системи,“ каза той.

SBM вече няколко години е разработвала концепцията за двукорпусен съд, като е имала много време да усъвършенства и да тества дизайна. Веднъж след като се договори първи проект с клиент, SBM вярва, че ще има възможност редовно на всеки две години да ръководи конструирането на двукорпусни плаващи съдове за ВПГ. Според оценки на фирмата, в света има повече от

700 находища с природен газ със залежи от между 0.5 и 2 трилиона кубични фута.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#).

Конференция на тема: „The Future of Fracking“

The Atlantic Council Global Energy Center

11 май 2015 година

Резюме на изказване

Според Chandra, един от панелистите, басейните Eagle Ford и Permian имат предимство пред Bakken, защото са разположени по-близо до рафинериите – и така е по-евтино суровият нефт да се достави до пазарите. Компаниите ще вложат много повече усилия да проучат „скалите“, които вече притежават, преди да се фокусират върху международния пазар. „Не вярвам, че в близко бъдеще ще станем свидетели на явление, което дори малко да се доближава до т.н. „shale patch“. Когато разсъждаваме за ниските цени на петрола, да помислим и върху това, че САЩ не са производителят с най-ниски добивни цени, но при шистовия газ определено сме ние“, според Chandra. „Броят сондирани шистови сондажи е много по-голям в САЩ, отколкото в други страни. Частните права върху полезните изкопаеми

са основен фактор за бума на шистовия нефт в САЩ“ – според Ръсел Голд.

Литвийски компании се сливат, за да се възползват от възможностите на пазара за ВПГ

Natural Gas Europe

Литвийските власти дадоха зелена светлина за сливането на LITGAS и Lietuvos Duju Tiekimas. Компаниите разработват своите планове за Норвежкия континентален шейф.

Компаниите Wintershall, Petoro и Centrica Resources предадоха на норвежкото Министерство на петрола и енергетиката план за разработване и управление на полето Maria в Норвежко море на стойност 15.3 норвежки крони. Извлекаемите резерви в полето се оценяват на около 180 млн. барела нефтен еквивалент.

„Ние напредваме добре в норвежкия континентален шейф. Самият факт, че взехме инвестиционното решение да разработваме собственото си откритие Maria демонстрира дългосрочния ни ангажимент към Норвегия. Норвегия е регион от основно значение за нас“, каза Мартин Бахман, член на борда на изпълнителните директори на Wintershall.

Вилнюс гледа на ВПГ от Норвегия като на ключов фактор за повишаване политическото си влияние в Балтийския регион. За тази цел държавно контролираната енергийна компания Lietuvos Energija реши да се обедини с двете си дъщерни газови компании.

„Сливането на две компании за природен газ, контролирани от същия акционер, е логично решение. То ще открие нови възможности за повишаване ефективността на компанията и ще ни помогне да предложим по по-гъвкав начин нови услуги и продукти на литвийския пазар и пазарите на съседните страни. Вярвам, че обединената компания ще стане по-конкурентна в региона“, каза председателят на УС и Главен изпълнителен директор на Lietuvos Energija *Dalius Misiunas*.

Според комюникето, новата компания ще започне доставка на ВПГ в малък мащаб в сътрудничество със Статойл, като същевременно се възползва от новите възможности, които либерализацията на газовите пазари в региона и строежът на газопровода, свързващ Полша с Литва, предоставят.

По-рано тази година литвийският LITGAS получи зелена светлина за търговия на естонския газов пазар, без изискване за

допълнително разрешително от Естонската комисия за защита на конкуренцията.

ВПГ: повече възможности?

Все по-често експерти и политици гледат на ВПГ като на ключов елемент за енергийната сигурност, а пък компаниите се стремят да се възползват от предимствата на новите източници на газ и новите технологии.

VTG Aktiengesellschaft представи първия ЖП вагон-цистерна за превоз на ВПГ в Европа. „Особено сме щастливи, че сме част от тази инициатива за създаване на възможност за ж.п. превоз на ВПГ“ – каза Томас Кери, председател на компанията, сътрудничища си с VTG.

[СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ ТУК.](#)

Нараства интересът за инвестиции в енергийния сектор в Югоизточна Европа

Natural Gas Europe

Няколко компании подновиха интереса си да инвестират в Румъния и България, както нагоре, така и надолу по веригата.

ExxonMobil се подготвя да подаде своята оферта за блоковете Терес и Силистар в България. Крайният срок на търга за петгодишен лиценз е септември 2015 г. След Statoil, също базираната в САЩ Andarko изрази своя интерес за проучване на дълбоководен нефт и газ в българския дял на Черно море.

Междувременно, италианската компания Enel докладва за обява на румънското енергийно министерство, според която базираната в Милано компания е инвестирала най-много в румънския енергиен сектор.

„Бъдещето на Enel е в дигитализацията на мрежите: това е от което се нуждае страната и напълно отговаря на нашите бизнес стратегии в групата“ –каза Тони Волпе, мениджър за Румъния в Enel.

Миналия месец държавните глави на България, Румъния и Сърбия поставиха началото на групата „Крайова“, която ще се стреми към по-засилено сътрудничество в областта на енергетиката и транспорта, с поглед към интеграцията, по стъпките на Вишеградската група (Чехия, Унгария, Полша, Словакия).

[СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ ТУК.](#)

СЪОБЩЕНИЕ

При поискване, ще Ви бъде изпратена презентацията на Илиян Василев пред Ядрената конференция от 25 - 26 март на тема *"Key challenges in financing nuclear power projects"*, на Гордън Кер, основател и координатор на групата Кобдън Партнърс, посветена на иновативни методи за финансиране на ядрени проекти и проекти на енергийната инфраструктура, на господин Васко Начев, посветена на влиянието на евентуално сваляне на санкциите срещу Иран на глобалния пазар на нефт и газ.

Уточнение

Авторите на настоящия информационен бюлетин финансират това начинание, водени от своята гражданска позиция за необходимостта от пълноценна и балансирана информираност на обществото по въпросите на проучването и добива на нефт и газ. Проявилите интерес да подпомогнат проучванията и информационната дейност на Центъра за изследвания на Балканския и черноморския регион могат да се обръщат за повече

информация и конкретни проекти към
координатора на програмата на следния
адрес cbbsinfocenter@gmail.com

**Unsolicited mail: Ако не желаете да
получавате този инфолетър, моля да се отпишете**
от адресния списък като изпратите обратно съобщение
на cbbsinfocenter@gmail.com
Правата по превода на всички статии принадлежат на
издателите на настоящия информационен бюлетин.

Контакти за повече информация:

Алекс Алексиев

alexralex@aol.com

Васко Начев

vasko@infonetbg.com

Илиян Василев

idvassilev@innoenergy.biz

Мартин Владимиров

mvladimirov@ceemarketwatch.com

Руслан Стефанов

ruslan.stefanov@online.bg

Христо Казанджиев

h.kazandjiev@yahoo.com